

Περί μαθησιακών δυσκολιών και αναγνωστικής ικανότητας

Αρβανίτης Νίκος- δάσκαλος 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αλιβερίου

Αλιβέρι, 31/1/2011

...ΔΥΟ ΚΑΘΕΤΟΣ: "ΕΧΟΥΝ
ΟΙ ΔΥΣΛΕΚΤΙΚΟΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ"...

"ΠΛΟΒΡΗΜΑ"

Αρκάς

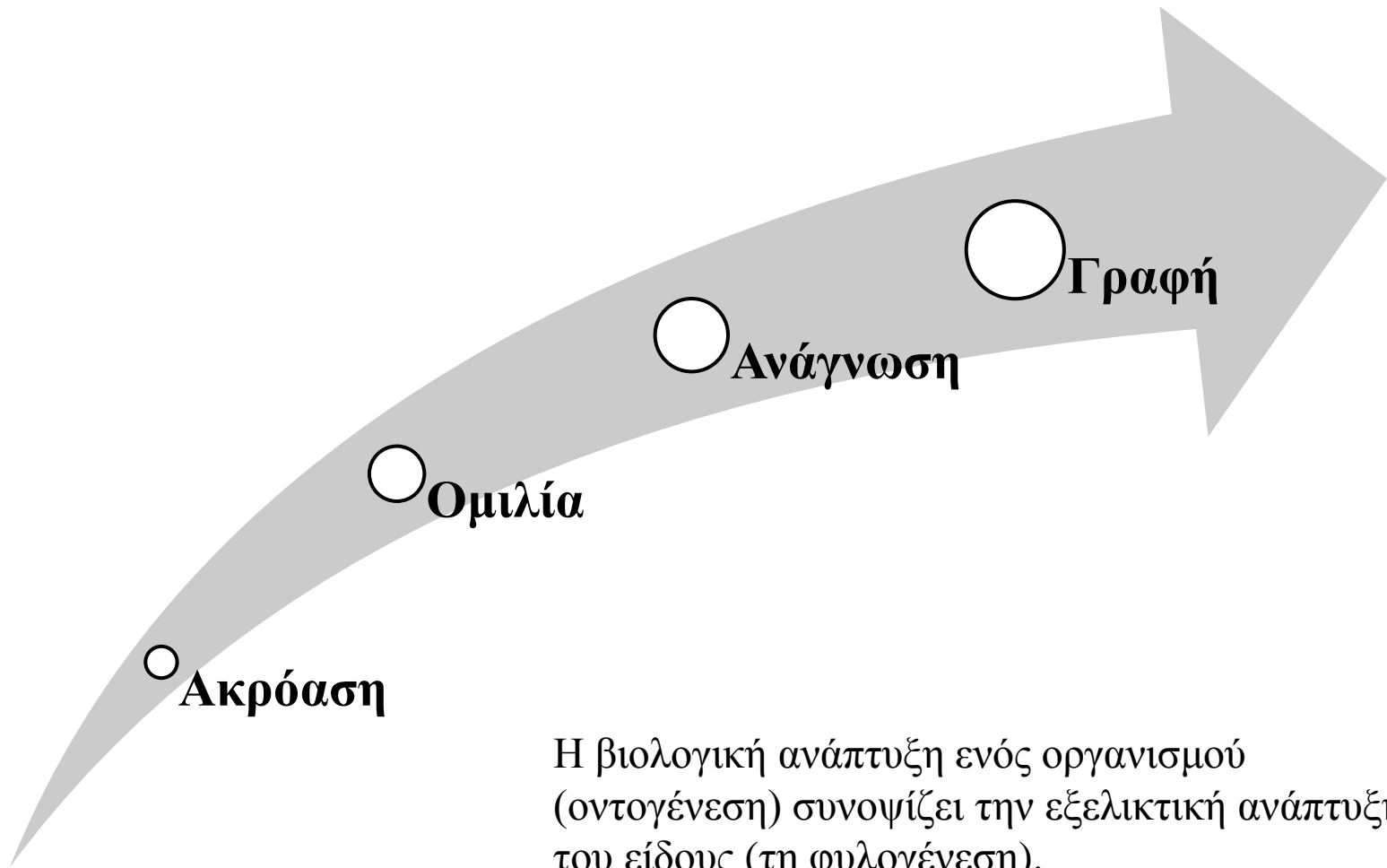
ΜΠΑΜΠΑ, ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΠΕΜΠΤΟ ΓΡΑΜΜΑ;.. ΤΟ "ΚΑΠΑ";

ΤΟ "ΕΨΙΛΟΝ", ΑΝΟΗΤΕ!..
ΔΕΝ ΞΕΡΕΙΣ ΤΗΝ ΑΛΦΑΒΗΤΑ;

ΤΗΝ ΞΕΡΩ, ΑΛΛΑ ΟΧΙ
ΜΕ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ!

Στάδια κατάκτησης γλώσσας

Η βιολογική ανάπτυξη ενός οργανισμού (οντογένεση) συνοψίζει την εξελικτική ανάπτυξη του είδους (τη φυλογένεση).

Μπορείτε να διαβάσετε αυτή τη φράση;

我吃素

WO

我吃素

CHI

SU

我吃素

WO CHI SU

我吃素

我吃素

WO CHI SU

- ▶ Είμαι χορτοφάγος

▶ Ovidius poeta in terra Pontica exulat.

▶ Όποιος παρασύρθηκε με απάτη σε δήλωση βούλησης έχει δικαίωμα να ζητήσει να ακυρωθεί η δικαιοπραξία. Αν η δήλωση απευθύνεται σε άλλον και η απάτη έγινε από τρίτον, η ακύρωση μπορεί να ζητηθεί μόνο εφόσον εκείνος προς τον οποίο απευθύνεται η δήλωση ή τρίτος που απέκτησε αμέσως δικαίωμα από αυτήν γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την απάτη.

▶ Άρθρο 147 του Αστικού Κώδικα

- ▶ Το απροϋπόθετο Πανεπιστήμιο προϋποθέτει μια φιλοσοφία για το Πανεπιστήμιο που συνοψίζεται στην εναρκτήρια διερώτηση της προβληματικής γύρω από τα ζητήματα που υποτίθεται ότι θίγει και η περιβόητη Διαβούλευση. Το Πανεπιστήμιο λοιπόν- εν όψει ποίου λόγου; Ποιος δηλαδή είναι ο λόγος της ύπαρξής του και τι σημαίνει η ύπαρξη του Πανεπιστημίου; Το να οργανώνεται προφανώς, όπως θα ήθελε ο Καντ, επί της ιδέας του ορθού Λόγου. Αλλά συγχρόνως και να εξελίσσεται, όπως θα ήθελε ο Αντόρνο, ανάλογα και με τη «διαλεκτική» αυτού του ορθού Λόγου, όταν μάλιστα ο τελευταίος καθίσταται εργαλειακός. Και τότε (τόρα) τι γίνεται με το Πανεπιστήμιο; Τι σημαίνει Ανώτατη Παιδεία σε μια κοινωνία που συσχετίζεται μάλλον με τη χρηματοπιστωτική οικονομία παρά με τη νευτώνεια ανθρωπολογία;

▶ Γιώργος Βέλτσος, 17 Ιανουαρίου 2011

Τι σας δυσκόλεψε κάθε φορά στην ανάγνωση;

我吃素

Η έλλειψη γνώσης της γλώσσας, δηλαδή της μετατροπής (αποκωδικοποίησης) του γράμματος σε ήχο.

Τι σας δυσκόλεψε κάθε φορά στην ανάγνωση;

我吃素 WO

CHI

SU

Ακόμα και όταν σας δόθηκαν οι ήχοι... δε διαβάσατε διότι δε γνωρίζατε την ακριβή αντιστοιχία των γραμμάτων με τους ήχους.

Τι σας δυσκόλεψε κάθε φορά στην ανάγνωση;

我吃素

WO CHI SU

Η αδυναμία σύνδεσης του ήχου των γραμμάτων με ένα εννοιολογικό περιεχόμενο.

Τι σας δυσκόλεψε κάθε φορά στην ανάγνωση;

▶ *Ovidius poeta in terra Pontica exulat.*

Γνωρίζουμε τα γράμματα και τους ήχους των γραμμάτων
Έχουμε φωνολογική ενημερότητα
Ασκούμε αυτήν την ικανότητα με γρήγορο και ομαλό τρόπο.

Ωστόσο δεν κατανοούμε... διότι δεν γνωρίζουμε το λεξιλόγιο και τις συντακτικές δομές της γλώσσας.

Τι σας δυσκόλεψε κάθε φορά στην ανάγνωση;

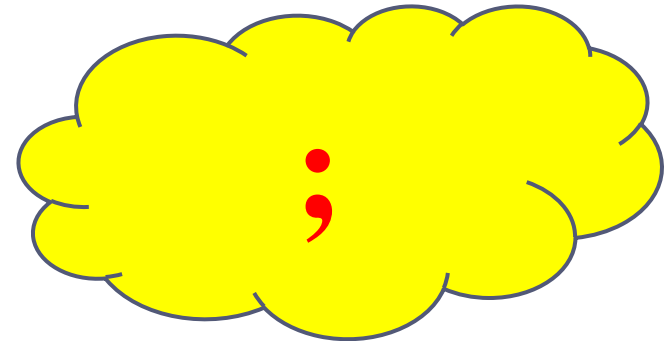
- ▶ Όποιος παρασύρθηκε με απάτη σε δήλωση βούλησης έχει δικαίωμα να ζητήσει να ακυρωθεί η δικαιοπραξία. Αν η δήλωση απευθύνεται σε άλλον και η απάτη έγινε από τρίτον, η ακύρωση μπορεί να ζητηθεί μόνο εφόσον εκείνος προς τον οποίο απευθύνεται η δήλωση ή τρίτος που απέκτησε αμέσως δικαίωμα από αυτήν γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την απάτη.

Δεν γνωρίζουμε το ειδικό λεξιλόγιο
Το κείμενο είναι έξω από τη σφαίρα των εμπειριών μας.

Τι σας δυσκόλεψε κάθε φορά στην ανάγνωση;

- ▶ Το απροϋπόθετο Πανεπιστήμιο προϋποθέτει μια φιλοσοφία για το Πανεπιστήμιο που συνοψίζεται στην εναρκτήρια διερώτηση της προβληματικής γύρω από τα ζητήματα που υποτίθεται ότι θίγει και η περιβόητη Διαβούλευση. Το Πανεπιστήμιο λοιπόν- εν όψει ποίου λόγου; Ποιος δηλαδή είναι ο λόγος της ύπαρξής του και τι σημαίνει η ύπαρξη του Πανεπιστημίου; Το να οργανώνεται προφανώς, όπως θα ήθελε ο Καντ, επί της ιδέας του ορθού Λόγου. Αλλά συγχρόνως και να εξελίσσεται, όπως θα ήθελε ο Αντόρνο, ανάλογα και με τη «διαλεκτική» αυτού του ορθού Λόγου, όταν μάλιστα ο τελευταίος καθίσταται εργαλειακός. Και τότε (τόρα) τι γίνεται με το Πανεπιστήμιο; Τι σημαίνει Ανώτατη Παιδεία σε μια κοινωνία που συσχετίζεται μάλλον με τη χρηματοπιστωτική οικονομία παρά με τη νευτώνεια ανθρωπολογία;

- ▶ Γιώργος Βέλτσος, 17 Ιανουαρίου 2011

Γιατί τα παιδιά αγωνίζονται να διαβάσουν σωστά;

▶ Ένας καλός αναγνώστης:

- ▶ Είναι φωνημικά και φωνολογικά ενήμερος
- ▶ Έχει κατακτήσει την αλφαβητική αρχή
- ▶ Αξιοποιεί αυτές τις ικανότητες με γρήγορο και ομαλό τρόπο
- ▶ Κατέχει πλούσιο λεξιλόγιο, συντακτικές και γραμματικές ικανότητες
- ▶ Συσχετίζει αυτό που διαβάζει με τις δικές του εμπειρίες.

Πότε κατακτώνται οι επιμέρους γλωσσικές ικανότητες;

	Ηλικία	Παρατηρήσεις
Φωνολογική ανάπτυξη	6 έτη	Παιδιά με δυσκολία στην άρθρωση/ διάκριση ήχων
Συντακτική ανάπτυξη	5- 5 ½	Απομένουν: <ul style="list-style-type: none">• Συμφωνία υποκειμένου-ρήματος• Οι πτώσεις στις προσωπικές αντωνυμίες Ολοκλήρωση στα 9 έτη
Σημασιολογική ανάπτυξη	8 έτη	Η εκμάθηση του λεξιλογίου εκτείνεται στο εύρος όλης της ζωής του ατόμου

Ποιοι μαθητές κινδυνεύουν;

- ▶ Όσοι έρχονται στο σχολείο με έλλειμμα γραμματισμού
 - ▶ Μη επαρκή ακούσματα από το σπίτι
 - ▶ Μη αποτελεσματική εμπλοκή σε συζητήσεις
 - ▶ Δεν έχουν κατακτήσει τις δομές του προφορικού λόγου

Ο περιορισμένος & ο επεξεργασμένος κώδικας

Περιορισμένος κώδικας	Επεξεργασμένος κώδικας
Σύντομος	Σύνθετη δομή
Γραμματικά απλός	Λεκτική κυριολεξία
Συντακτικά φτωχός	Συντακτική πληρότητα
Χρησιμοποιεί πολλές συνδετικές λέξεις	
Αφήνει ημιτελείς πολλές φράσεις	
Αναφέρεται στο εδώ και στο τώρα	Ευρύτερη χωρο-χρονική διάσταση
Δεν εκφράζει συναισθηματικές καταστάσεις (μη γλωσσική έκφραση αυτών)	Προσωπικός χαρακτήρας
Κατονομάζει πράγματα & ενέργειες	Διευκολύνει την έκφραση της αφηρημένης σκέψης.

Ένα παράδειγμα της διαφοράς των δύο κωδίκων επικοινωνίας

Τι είναι
αυτό;

Αυτοκίνητο.

Τι είναι
αυτό;

Αυτό είναι ένα
ειδικό αυτοκίνητο
που μεταφέρει
αρρώστους.

Γιατί
είναι έτσι;

Έτσι το έφτιαξαν.

Γιατί
είναι έτσι;

Το έχουν κατασκευάσει
έτσι ώστε να μπορεί να
μεταφέρει τραυματίες και
αρρώστους και να κινείται
γρήγορα, ειδοποιώντας με
τη σειρήνα τους οδηγούς
των άλλων αυτοκινήτων
για να μην εμποδίζουν την
κίνησή του.

Πώς το
λένε;

Νοσοκομειακό.

Πώς το
λένε;

Το λένε
νοσοκομειακό γιατί
μεταφέρει τους
τραυματίες και τους
αρρώστους στο
νοσοκομείο.

-
-
- ▶ Ωστόσο συμβαίνει και μαθητές με όλες αυτές τις προϋποθέσεις να εμφανίζουν δυσκολίες στην ανάγνωση.
 - ▶ Γιατί;

Αναγνωρίζοντας τους παράγοντες κινδύνου...

- ▶ Παράγοντες σε επίπεδο ομάδας
 - ▶ Κοινωνικοοικονομικό επίπεδο οικογένειας
 - ▶ Περιορισμένη ικανότητα στον προφορικό λόγο
 - ▶ Η γλώσσα του σχολείου δεν είναι η γλώσσα του σπιτιού
 - ▶ Διαφορά σε διάλεκτο
 - ▶ Διαφορά σε γλώσσα
- ▶ Παράγοντες σε επίπεδο ατόμου
 - ▶ Παιδιά γονέων με αντίστοιχη δυσκολία στην ανάγνωση
 - ▶ Ελλιπείς αναγνωστικές εμπειρίες στην οικογένεια- νηπιαγωγείο
 - ▶ Βλάβη στα όργανα ακοής και ομιλίας
 - ▶ Άλλες παθολογικές καταστάσεις που ως δευτερεύον σύμπτωμα προκαλούν τα αναγνωστικά προβλήματα

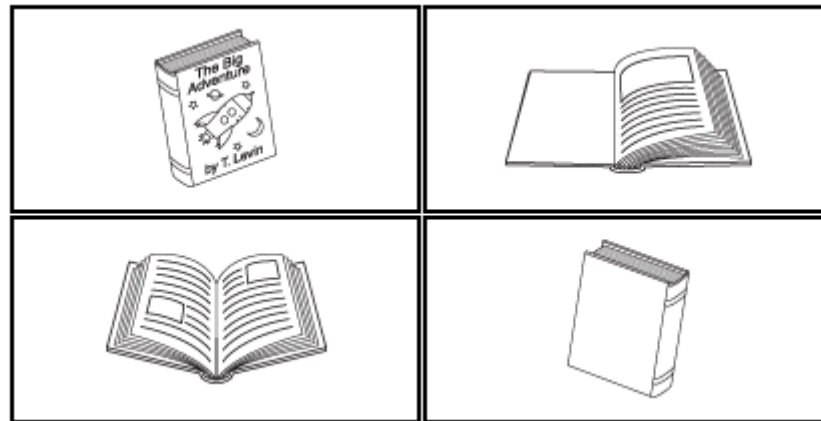

Πριν το παιδί πάει στο δημοτικό...

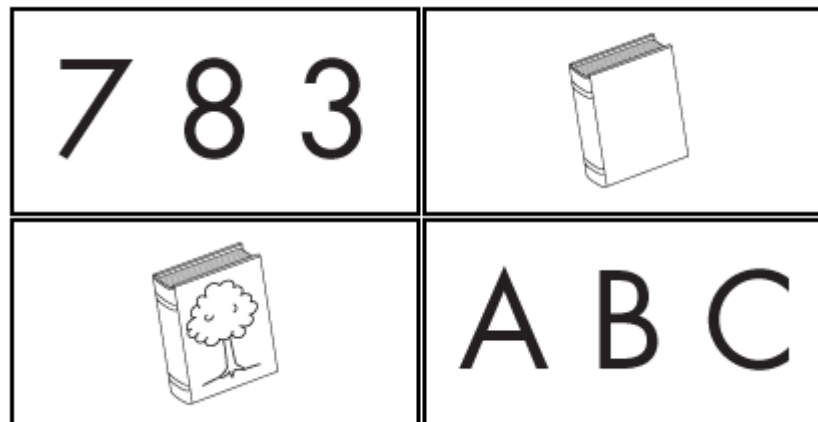

Ένας προσυμπτωματικός έλεγχος (screening test)

- ▶ Αυτές είναι εικόνες ενός βιβλίου. Βρες την εικόνα που δείχνει τη ράχη (το πίσω μέρος) του βιβλίου

- ▶ Βρες την εικόνα που έχει γράμματα μέσα της

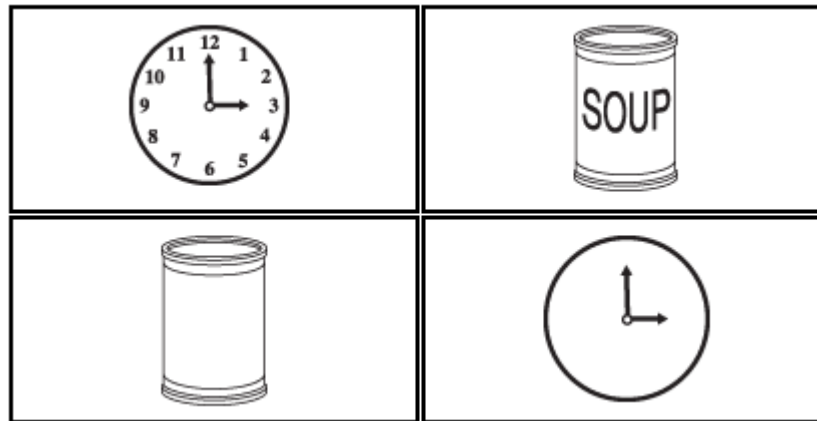

- ▶ Βρες την εικόνα που έχει γράμματα μέσα της

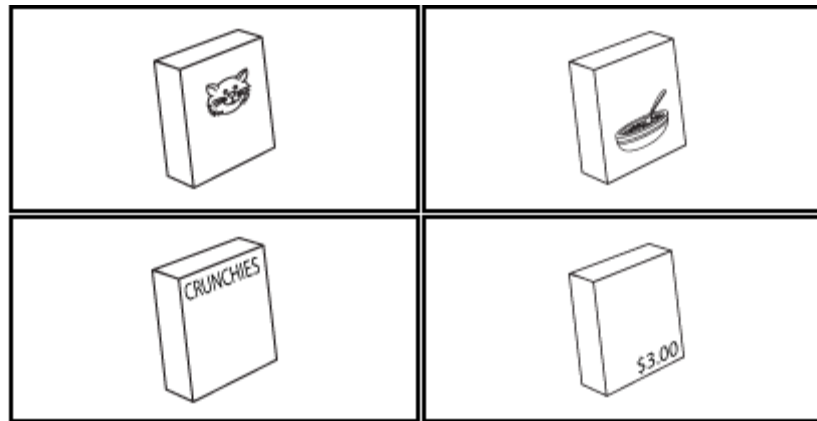
ΞΩ	αγρ
BD	57

- ▶ Βρες την εικόνα που έχει μια λέξη μέσα της

- ▶ Αυτές είναι εικόνες κουτιών με δημητριακά. Βρες την εικόνα του κουτιού που σου λέει το όνομα του δημητριακού που περιέχει.

- ▶ Βρες την εικόνα που έχει το γράμμα Β

R	B
M	P

► Βρες το γράμμα T

F	G
R	T

- ▶ Βρες το γράμμα που κάνει τον ήχο σσς.....

G	A
S	R

- ▶ Βρες το γράμμα που κάνει τον ήχο τ.....

Η	Ε
Σ	Τ

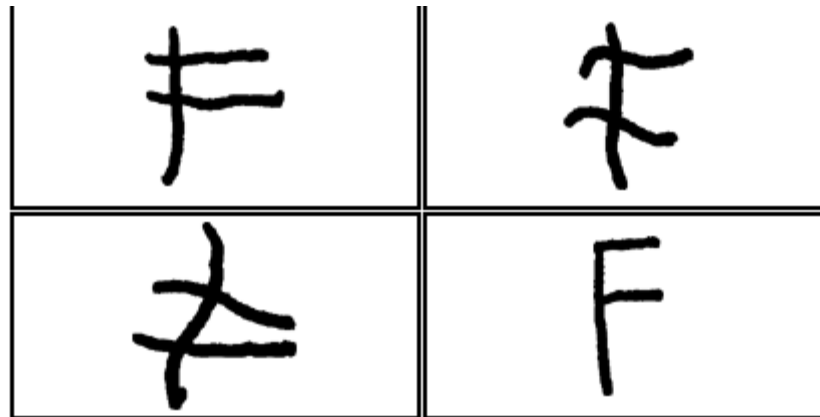

- ▶ Βρες το γράμμα που κάνει τον ήχο β...

O	L
B	P

- ▶ Κάποια παιδιά έγραψαν το γράμμα F. Διάλεξε αυτό που είναι γραμμένο καλύτερα.

- ▶ Κάποια παιδιά έγραψαν το όνομά τους. Διάλεξε αυτό που το έχει γράψει καλύτερα.

Jenny	Jenny
Jenny	Jenny

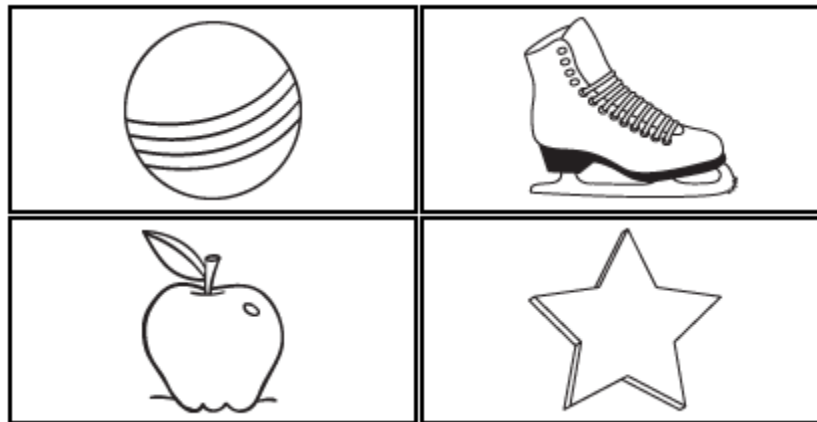

- ▶ Κάποια παιδιά έγραψαν μερικές ιστορίες. Διάλεξε την ιστορία που είναι πιο μεγάλη.

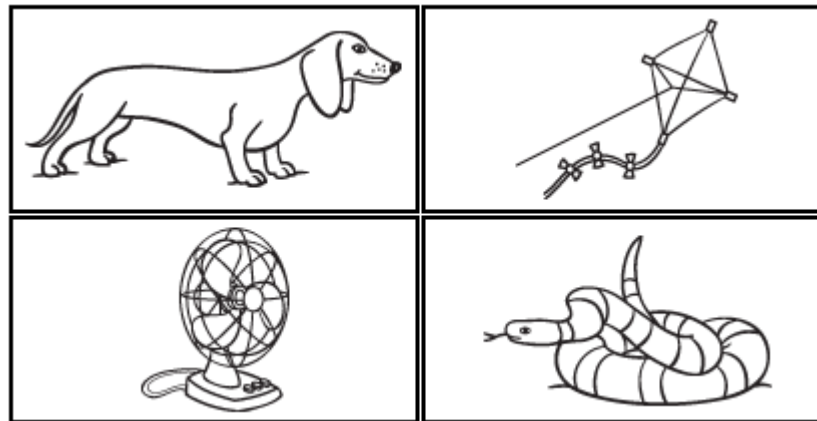
<p>Sara went on a picnic.</p>	<p>One day a girl named Sara went on a picnic. She brought lots of good food to eat. The sun was shining and the food was good.</p>
<p>One sunny day, a girl named Sara went on a picnic and ate some good food.</p>	<p>One day a girl named Sara went on a picnic.</p>

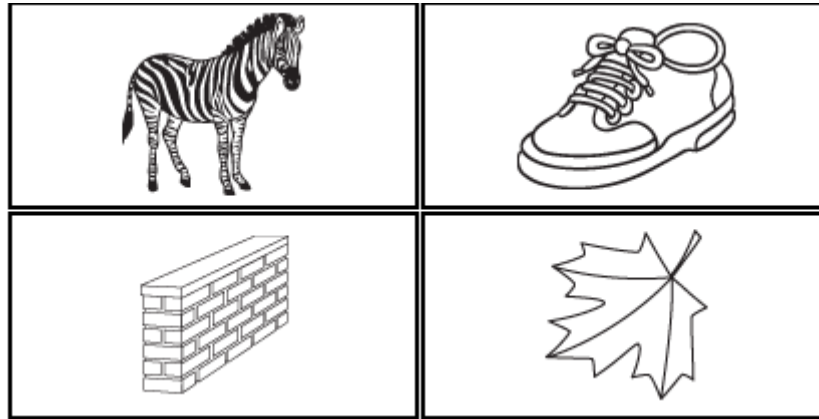
- Αυτές οι εικόνες είναι: μπάλα, πατίνι, αστέρι, μήλο.
Διάλεξε την εικόνα που το όνομά της αρχίζει από τον ήχο
μπ...

- Αυτές οι εικόνες είναι: σκύλος, χαρταετός, φίδι, ανεμιστήρας. Διάλεξε την εικόνα που το όνομά της αρχίζει από τον ήχο φ...

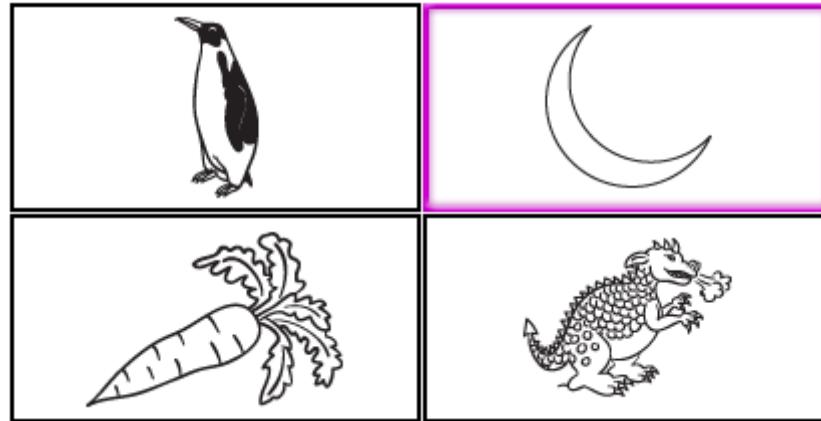
- ▶ Αυτό είναι ένα **ξύλο** και αυτές οι εικόνες είναι: ζέβρα, παπούτσι, **φύλλο** και τοίχος. Το ξύλο ακούγεται σαν ζέβρα, παπούτσι, φύλλο ή τοίχος. Βρες αυτό που ταιριάζει με το ξύλο.

- Αυτές οι εικόνες είναι: λυκόσκυλο, λιμάνι, παπούτσι, λουλούδι. Βρες τη λέξη που γίνεται όταν βάλεις μαζί τις λέξεις ΛΥΚΟΣ και ΣΚΥΛΟ. Βρες τη λέξη **λυκο** (...) **σκυλο**.

- Αυτές οι εικόνες είναι: πιγκουίνος, φεγγάρι, καρότο, δράκος. Βρες τη λέξη που γίνεται όταν βάλεις μαζί τα κομμάτια ΦΕΓΓΑ και ΡΙ. Βρες τη λέξη **φεγγα(...)** **ρι**.

Στοχεύστε στο πρόβλημα

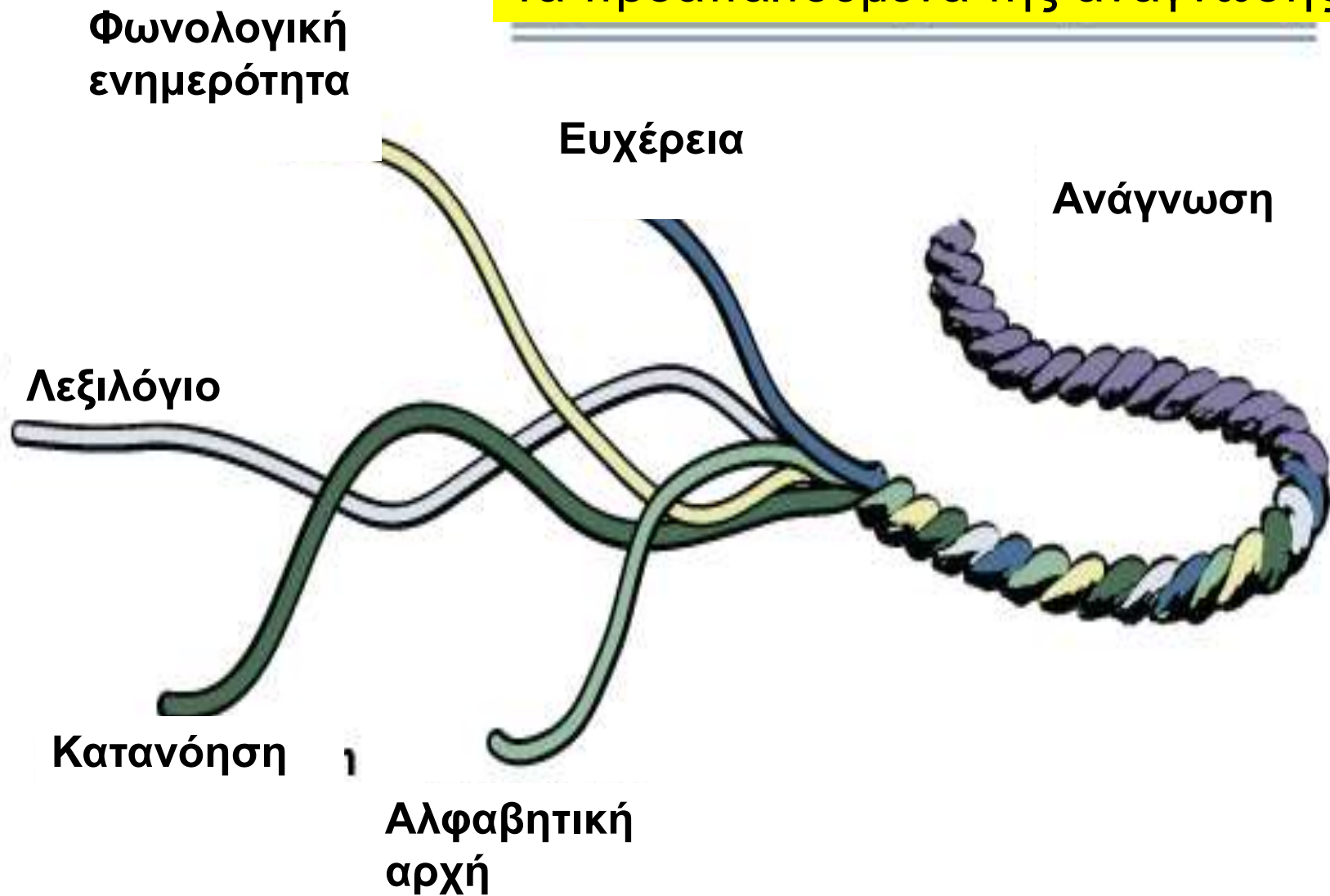
- ▶ Κατανοείτε τα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίζει ένα παιδί στην ανάγνωση και επικεντρωθείτε στο τι μπορείτε να κάνετε για να το βοηθήσετε!

Τα προαπαιτούμενα για μια σωστή ανάγνωση

- ▶ Φωνολογική και φωνημική ενημερότητα
- ▶ Αποκωδικοποίηση λέξεων και φωνημάτων
- ▶ Λεξιλόγιο
- ▶ Ευχέρεια
- ▶ Κατανόηση
- ▶ Άλλες πηγές αναγνωστικών δυσκολιών

Τα προαπαιτούμενα της ανάγνωσης

Φωνημική και Φωνολογική ενημερότητα

- ▶ Η φωνημική ενημερότητα αναφέρεται στην ικανότητα του μαθητή να εστιάζεται και να χειρίζεται μεμονωμένους ήχους (φωνήματα) των ομιλούμενων λέξεων.
- ▶ Η απόκτηση φωνημικής ενημερότητας είναι σημαντική διότι αποτελεί τη βάση για το συλλαβισμό και τη δεξιότητα αναγνώρισης των λέξεων.
- ▶ Η φωνημική ενημερότητα μας δίνει τη δυνατότητα πρόβλεψης της αναγνωστικής δεξιότητας του παιδιού κατά τη διάρκεια των δυο πρώτων χρόνων της εκπαίδευσης του.

-
-
- ▶ Η φωνολογική ενημερότητα είναι μια πολυδιάστατη δεξιότητα η οποία περιλαμβάνει την αναγνώριση και το χειρισμό μεγαλύτερων γλωσσικών μονάδων – όπως λέξεων, συλλαβών, ομοιοκαταληξιών και φωνημάτων.

Η φωνολογική δομή της γλώσσας

- ▶ Η κατάκτηση της φωνολογικής δομής του προφορικού λόγου είναι έμφυτη, γίνεται φυσιολογικά χωρίς το παιδί να έχει επίγνωση της διαδικασίας αυτής.
- ▶ Ο γραπτός λόγος αναπαριστά τη φωνολογική δομή του προφορικού.
- ▶ Η άγνοια του αρχάριου αναγνώστη της φωνολογικής δομής των λέξεων αποτελεί εμπόδιο στην προσπάθειά του να διαβάσει.

Η αλφαβητική αρχή

- ▶ Τα γράμματα παριστάνουν ήχους
 - ▶ **Κ** α ι λ
- ▶ Συνδυασμοί γραμμάτων → συλλαβές
 - ▶ **Κα** λα
- ▶ Συνδυασμοί συλλαβών → λέξεις
 - ▶ **καλάμι**
- ▶ Συνδυασμοί λέξεων → πρόταση
 - ▶ Ένα μεγάλο **καλάμι**
- ▶ Συνδυασμός προτάσεων → κείμενο
 - ▶ Ο πατέρας αγόρασε ένα μεγάλο **καλάμι** ψαρέματος. Το πήγε στο σπίτι και το έκρυψε στην αποθήκη. Όταν ήρθε η Κυριακή το έδωσε στον Πέτρο ως δώρο για τα γενέθλιά του.
- ▶ **Η συνειδητοποίηση όλων αυτών → Φωνολογική επίγνωση**

Ελέγχοντας τη φωνημική & φωνολογική ενημερότητα: Ασκήσεις φωνολογικής επίγνωσης

▶ Ομοιότητα – διαφορά λέξεων

- ▶ **Δέκα**- **δένω**
- ▶ **Τόπι**- **τώρα**
- ▶ Φύλλο- σάκα
- ▶ Χέρι- ξύλα

▶ Επισήμανση ομοιοκαταληξίας

- ▶ **Πόδι**- **βόδι**, χώμα
- ▶ **Ρέμα**- **δέμα**, μήλο
- ▶ **Τυρί**- νερό, **κερί**

▶ Διάκριση της διαφορετικής λέξης

▶ **Γάλα**, **γάτα**, μέλι

▶ Πό**δι**, φί**δι**, ξύλο

▶ Σύκο, χα**ρά**, νε**ρά**

▶ Κατάτμηση λέξεων στα δομικά τους στοιχεία

▶ Γάτα (γά-τα)

▶ Πεπόνι (πε-πό-νι)

▶ Σύνθεση λέξεων στα δομικά τους στοιχεία

- ▶ Μη-λο (μήλο)
- ▶ Πο-τη-ρι (ποτήρι)

▶ Αντιστροφή λέξης

- ▶ Μέλι (λιμε)
- ▶ Γάλα (λαγα)
- ▶ Μέσα (σαμε)

Η άποψη- προοπτική των: παιδιού, γονέα, δασκάλου

Πάλι δε μπορεί να διαβάσει...

Τι να λέει τώρα...;

Τι να κάνω για να τον βοηθήσω;

Παιδί

Γονέας

Δάσκαλος

Τι σημαίνει για μένα...

«Δεν ξέρω καμιά λέξη που να ομοιοκαταληκτεί με τη λέξη π.χ. **γάτα**».

«Τι εννοείς όταν λες **ποιες φωνούλες** ακούγονται π.χ. στη λέξη ζάρι».

«Δεν είμαι σίγουρος από **πόσες συλλαβές** αποτελείται το όνομα μου».

Τι παρατηρώ στο σπίτι...

Έχει δυσκολία να σκεφτεί λέξεις που ομοιοκαταληκτούν, ακόμη και για μια απλή λέξη όπως π.χ. **μήλο – φύλλο**.

Δε δείχνει κανένα ενδιαφέρον για γλωσσικά παιχνίδια, παιχνίδια λέξεων ή ομοιοκαταληξίας.

Τι παρατηρώ στην τάξη...

Δε μπορεί να συνδυάσει διαφορετικούς ήχους π.χ. /ζ/ /ά/ /χ/ /α/ /ρ/ /η/ προκειμένου να φτιάξει τη λέξη **ζάχαρη**.

Δεν μπορεί να αλλάξει το /λ/ στη λέξη **άλλος** με το /μ/ και να γίνει η λέξη **άμμος**.

Έχει δυσκολίες να εντοπίσει από πόσες συλλαβές αποτελείται η λέξη π.χ. **φεγγάρι**.

τ όνος
φ όνος
μ όνος
π όνος

δ έμα
ρ έμα
θ έμα

β ήμα
ρ ήμα
σ ήμα
ν ήμα

β όδι
π όδι
ρ όδι

β ήτα
ζ ήτα
θ ήτα

Τι μπορεί να γίνει...

Παιδί

Για να βοηθήσω τον εαυτό μου...

Να είμαι πρόθυμος να παίζω **παιχνίδια λέξεων και ήχων** με τους γονείς μου ή τους δασκάλους μου.

Να είμαι υπομονετικός όταν μαθαίνω καινούρια πράγματα που σχετίζονται με τις λέξεις και τους ήχους.

Να ασκηθώ στο άκουσμα μεμονωμένων ήχων στις λέξεις.

Ίσως είναι βοηθητικό να **χρησιμοποιείς π.χ. πλαστικά γράμματα** για να αναπαριστάς τον κάθε ήχο που ακούς στη λέξη.

Γονέας

Τι μπορώ να κάνω για να βοηθήσω...

Ετοιμάστε δραστηριότητες σχετικές με τους ήχους των λέξεων, για παράδειγμα **βοηθείστε το παιδί σας να σκεφτεί αρκετές λέξεις που να αρχίζουν από «γ» ή «μπ»**

Δημιουργήστε **«αστείες» προτάσεις** με λέξεις που να ξεκινούν από τον ίδιο ήχο π.χ **« ο Τηλέμαχος τηλεφωνεί με τηλεκάρτα στον Τάσο»**

Χρησιμοποιήστε ειδικά σχεδιασμένα **ηλεκτρονικά παιχνίδια** για να καλλιεργήσετε τις φωνημικές δεξιότητες του παιδιού σας.

Διαβάστε στο παιδί σας **βιβλία με έμμετρο λόγο.**

Μάθετε στο παιδί σας μικρά ποιήματα, τραγούδια και ομοιοκαταληξίες.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

www.pi-schools.gr/

Internet Explorer

ογαλεία Βοήθεια

ΠΑΦΕΑΚ Social Capital DOI Alfa-Vita EarthCam EKT E-sos e-Πύλη Google Google Book

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Αρχική σελίδα Επικοινωνία

26/1/2011 RSS

Μαθήματα Καινοτομίες Εκδόσεις Βιβλιοθήκη Νέα Το ΠΙ

Μαθήματα

Γενικής Παιδείας - ΕΠΑΛ	Τομέων ΤΕΕ
<ul style="list-style-type: none">ΑγγλικάΑισθητική ΑγωγήΒιολογίαΓαλλικάΓερμανικάΓεωλογία - ΓεωγραφίαΔίκαιοΕλληνική Γλώσσα	<ul style="list-style-type: none">ΜηχανολογικόςΗλεκτρονικόςΗλεκτρολογικόςΕφαρμοσμένων ΤεχνώνΚλωστοϋφαντουργίας και ΈνδυσηςΚατασκευώνΟικονομίας και ΔιοίκησηςΓεωπονίας Τροφίμων

ΔΗΜΟΣΙΟγραφικά

Δι@ύγεια

διαφάνεια στο κράτος

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
Πολύτιμο εργαλείο στην προσπάθεια της χώρας

ΕΣΠΑ 2007-2013

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Καινοτομίες

Δραστηριότητες
Έργα και Προγράμματα

Σύστημα μελών ΣΠΔΕ

- ▶ Ε.Π. "Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση" - Σχέδιο Δράσης του Π.Ι. (Σύνοψη)
- ▶ Διαχειριστική Επάρκεια του Π.Ι.
- ▶ Διδακτικά πακέτα Γυμνασίου, Δημοτικού
- ▶ Παραρτήματα στα νέα διδακτικά πακέτα
- ▶ Εκπ/κό υποστηρικτικό υλικό Γυμνασίου, Δημοτικού

Νέα

2. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Μαθηματικά Α' & Β' Δημοτικού (Μέγεθος 284MB)
3. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Μαθηματικά Γ' & Δ' Δημοτικού (Μέγεθος 428MB)
4. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Μαθηματικά Ε' & ΣΤ' Δημοτικού (Μέγεθος 433MB) (? Οδηγίες)
5. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Εικαστικά Α' - ΣΤ' Δημοτικού (Μέγεθος 225MB)
6. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Μουσική Α' - ΣΤ' Δημοτικού (Μέγεθος 550MB) (? Οδηγίες)
7. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Ε' & ΣΤ' Δημοτικού (Μέγεθος 207MB)
8. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Ιστορία Γ' & Δ' Δημοτικού (Μέγεθος 153MB)
9. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Φυσικά Ε' & ΣΤ' Δημοτικού (Μέγεθος 94MB)
10. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Γλώσσα Α' & Β' Δημοτικού (Μέγεθος 94MB)
11. Εκπαιδευτικό Λογισμικό (CD-ROM) Γλώσσα Γ' & Δ' Δημοτικού (Μέγεθος 66MB)

Φωνολογική επίγνωση: Κάτι τόσο απλό...

B

β

βα βε βο βι βου

βάζο βελόνα βόδι καράβι κάβουρας

βαφή	βέλος	βόδι	βίδα	βουνό
λάβα	λάβε	βόλι	βίζα	βούλα
κάβα	βέρα	βόλος	βιδώνω	βούτυρο
βάση	βελόνι	βολίδα	βυθός	βούκινο
βαρέλι	λαβαίνω	βότανο	βυτίο	βαβούρα
καβάκι	βέβαια	παλαβό	βυθίζω	
	ανεβαίνω	βωμός	βήτα	
		κόβω	βήμα	
		ράβω	βήχω	
		κιβωτός	κάβοι	
		ανάβω	ανάβει	
			κόβει	

βα	βε	βο	βι	βου
	βαι	βω	βυ	
			βη	
			βοι	
			βει	

B

β

βγ βδ βλ βρ

βγα	βδε	βλα	βρα
βγαι	βδο	βλε	βρε
βγη		βλη	βρι
		βλι	βρη
		βλο	βρυ
			βρει
			βρο

βγάζω	βδέλλα	βλάβη	βράζω
βγαίνω	βδελυρός	βλάπτω	βράδου
βγήκα	βδομάδα	βλαστός	βραδύς
	έβδομος	βλέπω	βραχύς
	εβδομήντα	βλέμμα	βρέχω
		βλήμα	βρέφος
		βλίτο	βρίζω
		τάβλι	βρισιά
		βλογιά	βρήκα
			βρύο
			βρύση
			βρει
			βροντή

Αποκωδικοποίηση λέξεων & φωνημάτων

- ▶ Αποκωδικοποίηση είναι η ικανότητα εφαρμογής των γνώσεων που αφορούν στις σχέσεις γραμμάτων – φωνημάτων, συμπεριλαμβανομένης και της γνώσης των γραμμάτων, προκειμένου να προφέρουν σωστά τις γραπτές λέξεις. Η κατανόηση αυτών των σχέσεων βοηθά τα παιδιά να αναγνωρίζουν γρήγορα οικείες λέξεις και να κατανοούν τις λέξεις που δεν έχουν δει άλλη φορά.

Αποκωδικοποίηση λέξεων και φωνημάτων

Παιδί	Γονέας	Δάσκαλος
<p>Τι σημαίνει για μένα...</p> <p>«Κολλάω» όταν προσπαθώ να διαβάσω πολλές λέξεις σε μια σελίδα».</p> <p>«Η προσπάθεια μου να κατανοήσω τις λέξεις παίρνει πολλή από την ενέργεια μου. Δεν μπορώ να σκεφτώ τι σημαίνει.»</p> <p>«Δεν ξέρω πώς να προφέρω αυτές τις λέξεις».</p>	<p>Τι παρατηρώ στο σπίτι...</p> <p>Συχνά κολλάει σε λέξεις όταν διαβάζει με αποτέλεσμα να καταλήγω να του λέω αρκετές από τις λέξεις.</p> <p>Η ανάγνωση του είναι πολύ αργή διότι καταναλώνει πολύ χρόνο να σχηματίσει τις λέξεις.</p> <p>Δεν μπορεί να κατανοήσει αρκετά από αυτά τα οποία διαβάζει διότι είναι απασχολημένος με την προφορά των λέξεων.</p>	<p>Τι παρατηρώ στην τάξη...</p> <p>Έχει δυσκολίες να αντιστοιχίσει τους ήχους με τα γράμματα γεγονός που μπορεί να επηρεάσει την ανάγνωση και το συλλαβισμό.</p> <p>Έχει δυσκολίες να διαβάσει και να συλλαβίσει φωνημικά.</p> <p>Αποκωδικοποιεί δύσκολα, με κόπο.</p>

Τι μπορεί να γίνει...

Παιδί

Για να βοηθήσω τον εαυτό μου...

Να παίζεις με μαγνητικά γράμματα.
Να δεις πόσο γρήγορα μπορείς να τα βάλεις στη σειρά ενώ τραγουδάς το τραγούδι της αλφαβήτας.

Να παρατηρείς γραπτά κείμενα και πινακίδες στο δρόμο και να προσπαθείς να εντοπίσεις γνωστές λέξεις και γράμματα.

Να γράφεις σημειώσεις, e-mail, και γράμματα στους φίλους και την οικογένεια σου.

Γονέας

Τι μπορώ να κάνω για να βοηθήσω...

Βοηθάτε το παιδί να μάθει τα γράμματα και τους ήχους της αλφαβήτας. Περιστασιακά, δείχνετε τα γράμματα και ζητάτε από το παιδί να τα ονομάσει.

Ενθαρρύνετε το παιδί να γράφει και να συλλαβίζει σημειώσεις, e-mail, γράμματα χρησιμοποιώντας όσα ήδη γνωρίζει για τους ήχους και τα γράμματα.

Συζητήστε με το παιδί σας για τις «ανώμαλα» ρήματα όπως είμαι, ήμουν τα οποία θα πρέπει να τα αναγνωρίζει με μια ματιά

Λεξιλόγιο

- ▶ Το λεξιλόγιο αναφέρεται στις λέξεις τις οποίες πρέπει να κατανοούμε προκειμένου να επικοινωνούμε αποτελεσματικά. Το λεξιλόγιο παίζει καθοριστικό ρόλο στην διαδικασία της ανάγνωσης και συμβάλλει σημαντικά στην κατανόηση του κειμένου από τον αναγνώστη.
- ▶ Ο αναγνώστης δεν μπορεί να κατανοήσει ένα κείμενο χωρίς προηγουμένως να γνωρίζει τι σημαίνουν οι περισσότερες λέξεις.
- ▶ Οι μαθητές μαθαίνουν τις περισσότερες λέξεις έμμεσα, από την καθημερινή επαφή με την ομιλούμενη και τη γραπτή γλώσσα. Άλλες λέξεις τις μαθαίνουν δια μέσου προσεκτικά σχεδιασμένης διδασκαλίας όπου διδάσκονται οι σημαντικές λέξεις.

Λεξιλόγιο

Παιδί	Γονέας	Δάσκαλος
<p>Τι σημαίνει για μένα...</p> <p>«Άκουγα το φίλο μου να μιλάει για την υπόθεση της κινηματογραφικής ταινίας αλλά στην πραγματικότητα δεν την κατάλαβα».</p> <p>«Αισθάνομαι ότι χρησιμοποιώ τις ίδιες λέξεις ξανά και ξανά όταν γράφω».</p> <p>«Δεν μου αρέσει να διαβάζω μόνος μου επειδή δεν κατανοώ τις περισσότερες από τις λέξεις του βιβλίου».</p>	<p>Τι παρατηρώ στο σπίτι...</p> <p>Δυσκολεύεται να μου μιλήσει για τη μέρα του με τρόπο κατανοητό.</p> <p>Δεν μπορεί να συνδέσει τις λέξεις από ένα βιβλίο με όμοιες λέξεις από κάποιο άλλο βιβλίο ή από την αληθινή ζωή.</p> <p>Μπερδεύει κοινές λέξεις.</p>	<p>Τι παρατηρώ στην τάξη...</p> <p>Έχει πολλές ερωτήσεις για την ερμηνεία των λέξεων σε κείμενο το οποίο είναι κατάλληλο για την ηλικία της/ του.</p> <p>Φαίνεται ότι έχει φτωχό λεξιλόγιο</p> <p>Δεν έχει την ικανότητα να κάνει συνδέσεις μεταξύ των λέξεων σε διάφορα κείμενα.</p>

Τι μπορεί να γίνει...

Παιδί

Για να βοηθήσω τον εαυτό μου...

«Βρες βιβλία για να τα διαβάζεις μόνος σου. Όσο περισσότερο διαβάζεις τόσο περισσότερες λέξεις θα βλέπεις και τόσα περισσότερα πράγματα θα μαθαίνεις αναφορικά με τις λέξεις».

«Ρίξε μια ματιά στο παρακάτω μάθημα προκειμένου να μάθεις το καινούργιο λεξιλόγιο και τις νέες έννοιες πριν ο δάσκαλος να διδάξει την ενότητα στην τάξη».

Κάνε μια λίστα με το βασικό λεξιλόγιο και τις μεταβατικές λέξεις όπως αρχικά, στη συνέχεια, τελικά, για να την έχεις ως σημείο αναφοράς.

Γονέας

Τι μπορώ να κάνω για να βοηθήσω...

Εμπλέξτε το παιδί σας σε καθημερινές συζητήσεις. Αν είναι δυνατό συμπεριλάβετε στις συζητήσεις σας καινούργιες και ενδιαφέρουσες λέξεις.

Διαβάστε καθημερινά βιβλία στα παιδιά σας. Όταν ένα βιβλίο περιέχει μια καινούργια ή ενδιαφέρουσα λέξη κάντε μια παύση και εξηγήστε στο παιδί τι σημαίνει η λέξη.

Παίξτε λεκτικά παιχνίδια και πείτε ανέκδοτα και ιστορίες

Ευχέρεια

- ▶ Ως *ευχέρεια* προσδιορίζεται η ικανότητα να διαβάζει κάποιος με ταχύτητα, ακρίβεια και κατάλληλη έκφραση. Τα παιδιά πρέπει να είναι ικανά να *διαβάζουν με ευχέρεια* είτε διαβάζουν δυνατά είτε σιωπηρά, ώστε να κατανοούν τι διαβάζουν. Οι ικανοί αναγνώστες, όταν διαβάζουν δυνατά, διαβάζουν σε φράσεις και προσθέτουν την κατάλληλη διακύμανση του τόνου εκφοράς. Το διάβασμά τους είναι εκφραστικό και στρωτό.
- ▶
- ▶ Αντίθετα, οι «φτωχοί» αναγνώστες διαβάζουν κοφτά και αμήχανα, αδέξια. Αυτοί οι μαθητές μπορεί να έχουν δυσκολία στις δεξιότητες αποκωδικοποίησης ή μπορεί να χρειάζονται περισσότερη εξάσκηση στην ταχύτητα και στη στρωτή ανάγνωση.

Ευχέρεια

Παιδί	Γονέας	Δάσκαλος
<p>Τι σημαίνει για μένα...</p> <p>«Φαίνεται ότι κολλάω όταν προσπαθώ να διαβάσω πολλές λέξεις σε κάποιο κεφάλαιο».</p> <p>«Μου παίρνει πολύ χρόνο να διαβάσω κάτι».</p> <p>«Το διάβασμα ενός βιβλίου μου παίρνει πολύ από την ενέργεια μου. Δεν μπορώ ούτε καν να σκεφτώ τι σημαίνει».</p>	<p>Τι παρατηρώ στο σπίτι...</p> <p>Γνωρίζει πώς να διαβάζει λέξεις αλλά του/ της παίρνει πολύ χρόνο να διαβάσει ένα μικρό βιβλίο ή ένα κείμενο σιωπηρά.</p> <p>Διαβάζει πχ ένα βιβλίο χωρίς εκφραστικότητα, κάθε λέξη και πρόταση ακούγεται το ίδιο.</p> <p>Κομπιάζει και χάνει τη σειρά του όταν διαβάζει κάτι δυνατά.</p> <p>Όταν διαβάζει σιωπηρά κινεί το στόμα του / της.</p>	<p>Τι παρατηρώ στην τάξη...</p> <p>Οι αναγνωστικές δεξιότητες του /της είναι πιο χαμηλές από το επίπεδο της τάξης.</p> <p>Έχει δυσκολίες και νιώθει απογοήτευση όταν διαβάζει δυνατά είτε λόγω της ταχύτητας είτε λόγω της ακρίβειας.</p> <p>Δεν διαβάζει με εκφραστικότητα, αλλάζοντας τον τόνο της φωνής όταν πρέπει.</p> <p>Δεν χωρίζει τις λέξεις σε κομμάτια που έχουν νόημα.</p>

Τι μπορεί να γίνει...

Παιδί

Για να βοηθήσω τον εαυτό μου...

Καθώς ο γονέας ή ο δάσκαλος διαβάζει δυνατά ένα κείμενο ακολούθησε με το δάχτυλο σου τις λέξεις. Στη συνέχεια το διαβάζεις εσύ.

Ζητήστε από το γονέα ή το δάσκαλο να διαβάσει κείμενα δυνατά για εσάς. Στη συνέχεια συνταιριάστε τη φωνή σας με τη δική τους.

Διαβάστε τα αγαπημένα σας βιβλία και ποιήματα ξανά και ξανά.

Εξασκηθείτε ώστε το διάβασμά σας να γίνει στρωτό και εκφραστικό.

Γονέας

Τι μπορώ να κάνω για να βοηθήσω...

Υποστηρίξτε και ενθαρρύνετε το παιδί σας. Συνειδητοποιήστε ότι είναι πιθανό το παιδί σας να έχει απογοητευτεί με τη ν ανάγνωση. Προσπαθήστε σε συνεργασία με το δάσκαλο της τάξης να αξιολογήσετε τις δεξιότητες αποκωδικοποίησης του παιδιού σας. Διαβάζετε δυνατά στο παιδί σας ώστε να του παρέχεται ένα παράδειγμα ευχερούς ανάγνωσης.

Κατανόηση

- ▶ *Κατανόηση* είναι η αντίληψη και η ερμηνεία όσων διαβάζουμε. Τα παιδιά προκειμένου να κατανοούν με ακρίβεια ένα γραπτό κείμενο πρέπει να είναι ικανά
 - ▶ να αποκωδικοποιούν ότι διαβάζουν
 - ▶ να κάνουν συνδέσεις μεταξύ αυτών που διαβάζουν και αυτών που ήδη γνωρίζουν
 - ▶ να σκέφτονται σε βάθος αυτά τα οποία έχουν διαβάσει.
 - ▶ Βασικό κομμάτι της κατανόησης είναι η απόκτηση επαρκούς λεξιλογίου ή η γνώση της ερμηνείας αρκετών λέξεων.
- ▶
- ▶ Οι αναγνώστες που έχουν καλή κατανόηση είναι ικανοί να πάρουν αποφάσεις σχετικά με αυτό που διαβάζουν – ποια είναι τα σημαντικά σημεία, τι προκάλεσε ένα γεγονός να συμβεί, ποιοι χαρακτήρες είναι αστείοι. Επιπλέον, η κατανόηση περιλαμβάνει το συνδυασμό της ανάγνωσης με τη σκέψη και την αντίληψη.

Κατανόηση

Παιδί	Γονέας	Δάσκαλος
<p>Τι σημαίνει για μένα...</p> <p>«Μου παίρνει πολύ χρόνο να διαβάσω κάτι. Μου είναι δύσκολο να παρακολουθήσω με όλα όσα συμβαίνουν γύρω μου».</p> <p>«Δεν κατάλαβα για ποιο πράγμα μιλούσε το βιβλίο»</p> <p>«Γιατί το έκανε αυτό ο ήρωας; Απλώς δεν το κατανοώ»</p> <p>«Δεν είμαι σίγουρος / η ποια είναι τα σημαντικά μέρη του βιβλίου».</p>	<p>Τι παρατηρώ στο σπίτι...</p> <p>Δυσκολεύεται να κάνει την περίληψη ενός βιβλίου ή ενός κειμένου.</p> <p>Είναι πιθανό να μπορεί να σου πει τι συνέβη σε μια ιστορία, αλλά δεν μπορεί να εξηγήσει γιατί τα γεγονότα έγιναν με αυτή τη σειρά.</p> <p>Δεν μπορεί να εξηγήσει ποιες πιθανόν ήταν οι σκέψεις ή τα συναισθήματα των ηρώων.</p>	<p>Τι παρατηρώ στην τάξη...</p> <p>Εστιάζει την προσοχή του σε «λάθος» σημεία του κειμένου, παραδείγματος χάρη δίνει μεγάλη έμφαση στις λεπτομέρειες και χάνει την ουσία.</p> <p>Δεν μπορεί να πει ξεκάθαρα τη λογική ακολουθία πράξεων μιας ιστορίας.</p> <p>Δεν μπορεί να επιλέξει τα κύρια γεγονότα από ένα κείμενο πληροφοριών.</p>

Τι μπορεί να γίνει...

Παιδί

Για να βοηθήσω τον εαυτό μου...

Χρησιμοποίησε **σχεδιαγράμματα**, χάρτες και σημειώσεις όταν διαβάζεις.

Διάβαζε σε μικρές παραγράφους και βεβαιώσου ότι κατάλαβες τι συμβαίνει πριν συνεχίσεις το διάβασμα σου.

Ρώτησε τον εαυτό σου « κατάλαβες το νόημα;» Σε περίπτωση που η απάντησή σου είναι αρνητική ξαναδιάβασε αυτό το κομμάτι.

Καθώς διαβάζεις προσπάθησε να δημιουργήσεις νοερές εικόνες ή απεικονίσεις που ταιριάζουν με την ιστορία.

Γονέας

Τι μπορώ να κάνω για να βοηθήσω...

Συζητήστε με το παιδί σας σχετικά με αυτά που έχει διαβάσει. Κάντε στο παιδί σας λεπτομερείς ερωτήσεις αναφορικά με το βιβλίο και συνδέστε τα γεγονότα με εμπειρίες από τη δική του ζωή. Βοηθήστε το παιδί σας να γυρίσει πίσω στο κείμενο προκειμένου να υποστηρίξει τις απαντήσεις του.

Συζητήστε την ερμηνεία των άγνωστων λέξεων, τόσο αυτών που διαβάζει όσο και αυτών που ακούει.

Άλλες πηγές αναγνωστικών δυσκολιών

▶ ΜΝΗΜΗ

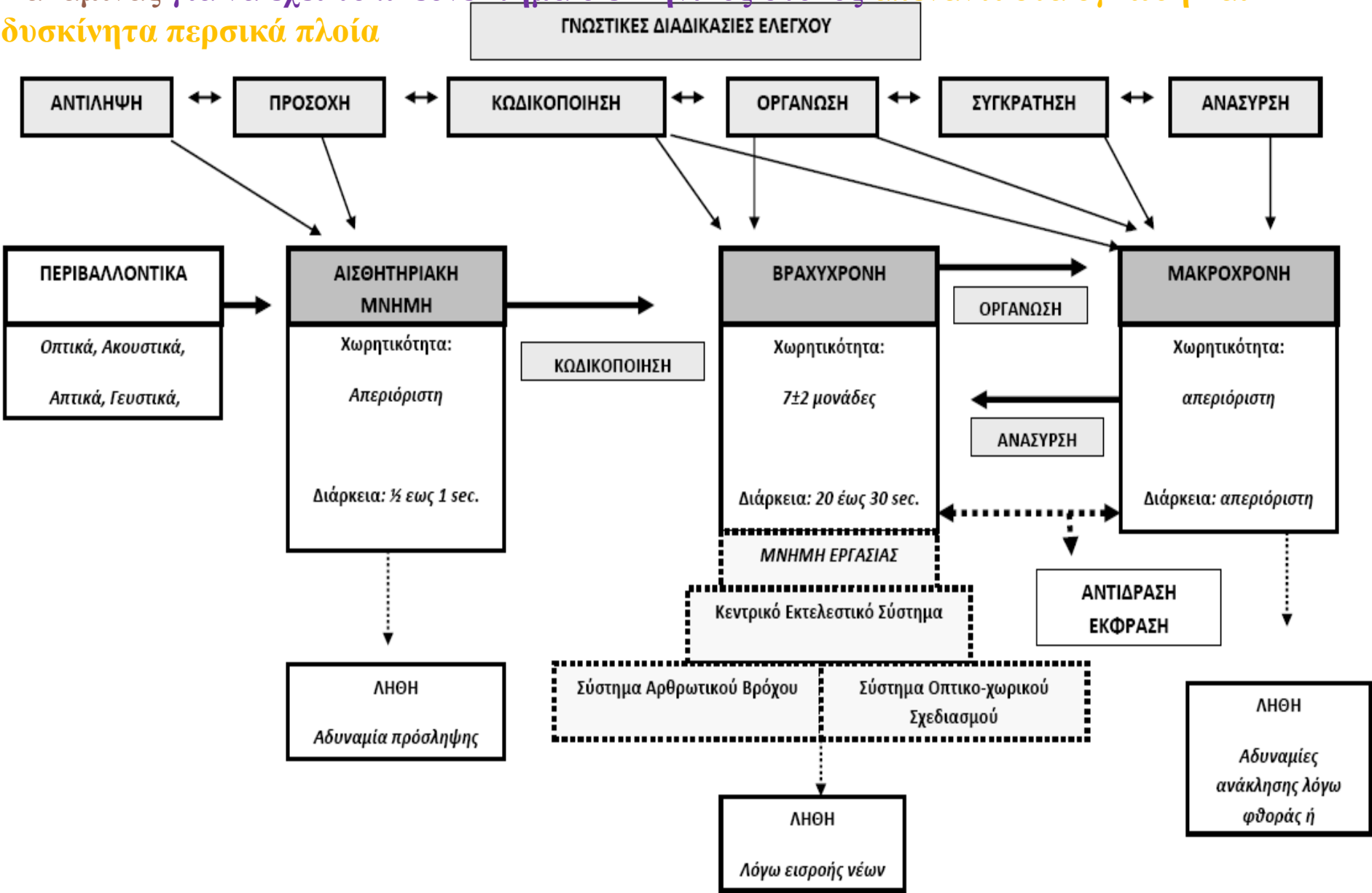
- ▶ Τα παιδιά προκειμένου να μάθουν να διαβάζουν θα πρέπει να είναι ικανά να αποθηκεύουν στη μνήμη τους και να ανακτούν πληροφορίες όταν τις χρειάζονται. Αυτό που βοηθά τα παιδιά να καταλάβουν το λεξιλόγιο και να κατανοήσουν αυτό που διαβάζουν είναι η ικανότητα να κινούνται αποτελεσματικά μπροστά και πίσω, μεταξύ αυτών που βλέπουν τυπωμένα.

▶ ΠΡΟΣΟΧΗ

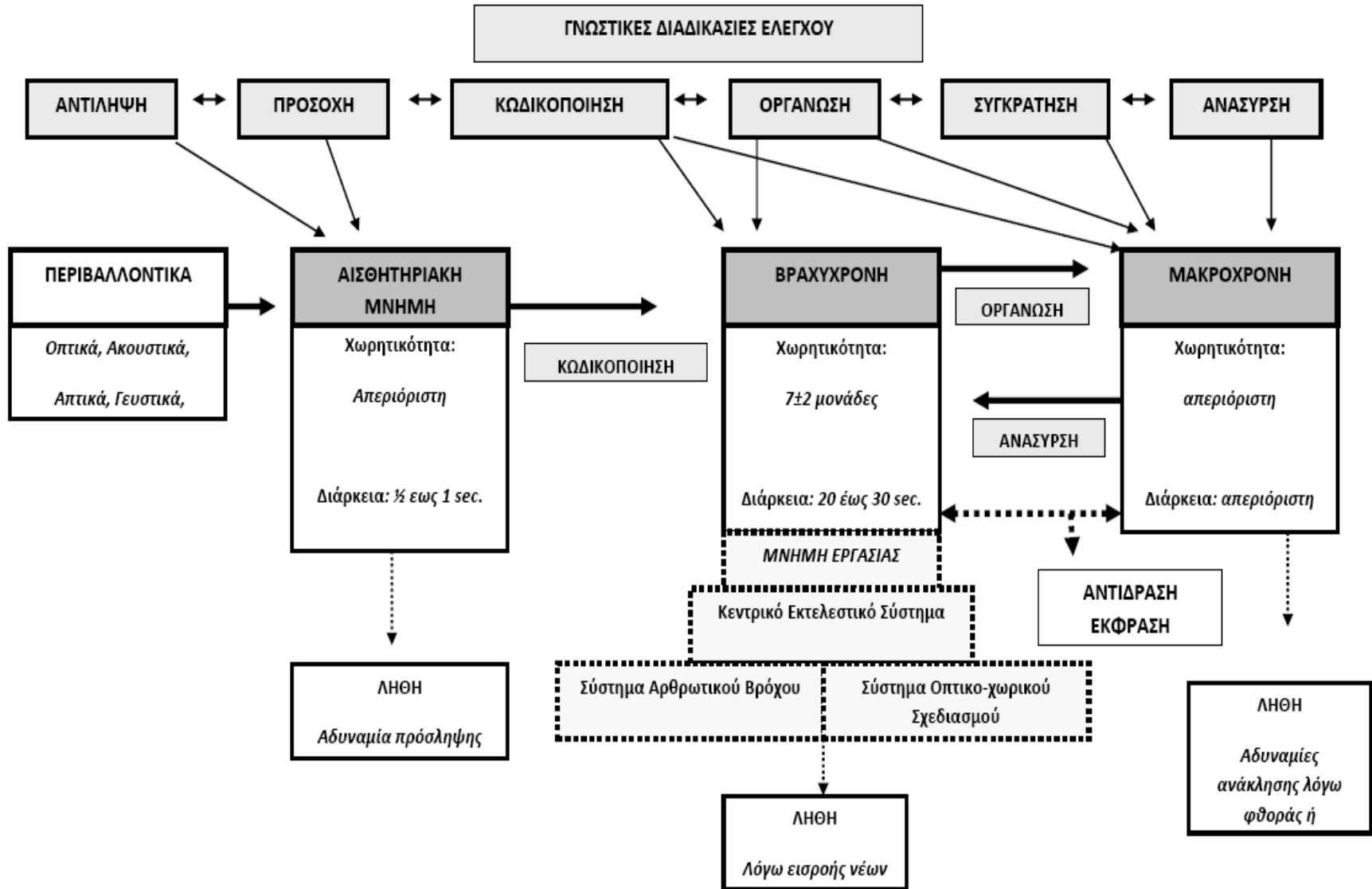
- ▶ Τα παιδιά πρέπει να είναι ικανά να εστιάζουν την προσοχή τους προκειμένου να αποκωδικοποιούν λέξεις, να διατηρούν την αναγνωστική ευχέρεια, και να κατανοούν τι διαβάζουν. Τα προβλήματα προσοχής των παιδιών μπορεί να κυμαίνονται από ήπιες ως πολύ σοβαρές διαταραχές προσοχής (ΔΕΠΥ).

Ο Θεμιστοκλής έπεισε τους Σπαρτιάτες να πολεμήσουν τους Πέρσες στο στενό της Σαλαμίνας για να έχει το πλεονέκτημα ο ελληνικός στόλος απέναντι στα ογκώδη και δυσκίνητα περσικά πλοία

Ο Θεμιστοκλής έπεισε τους Σπαρτιάτες να πολεμήσουν τους Πέρσες στο στενό της Σαλαμίνας για να έχει το πλεονέκτημα ο ελληνικός στόλος απέναντι στα ογκώδη και δυσκίνητα περσικά πλοία

Ένα πρόγραμμα ανάγνωσης απαιτεί:

- ▶ Ικανότητα αναγνώρισης των γραμμάτων
- ▶ Ικανότητα ανάγνωσης συλλαβών
- ▶ Σταδιακή ανάγνωση λέξεων
- ▶ Μικρές φράσεις

Με δεδομένο ότι οι αρχάριοι αναγνώστες χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να αποκωδικοποιήσουν έστω και απλές λέξεις → το μέγεθος των φράσεων για ανάγνωση να είναι τέτοιο, ώστε για την ολοκλήρωση της ανάγνωσης να μην παραβιάζεται η χρονική διάρκεια των 20'' της μνήμης εργασίας

- ▶ Βαθμιαία στην ανάγνωση προτάσεων- παραγράφων - κειμένων

-
-
- ▶ Η ανάγνωση δεν αποτελεί αυτοσκοπό αλλά μέσο για την ανάγνωση προτάσεων, παραγράφων και κειμένων με σκοπό την κατανόηση του σημασιολογικού περιεχομένου τους και την απόκτηση γνώσεων

Μερικές επισημάνσεις

Συλλαβική ανάγνωση...

**Ε-γώ ... θέ-λω... έ-να...
πο-τή-ρι... νε-ρό**

**Να προσπαθείς να διαβάζεις
πιο καλά και να μη
συλλαβίζεις !!!**

Προσπάθησε να περπατήσεις πιο
γρήγορα και μη μπουσουλάς!!!

-
-
- ▶ Η συλλαβιστή ανάγνωση είναι αυτή που το συγκεκριμένο παιδί μπορεί να διεκπεραιώσει στη δεδομένη χρονική στιγμή.
 - ▶ Το παιδί χρειάζεται περισσότερο χρόνο για να επεξεργαστεί γνωστικά τις πληροφορίες.
 - ▶ Δεν είναι ελάττωμα ή μειονέκτημα του παιδιού.
 - ▶ Είναι ανάγκη και δικαίωμα...
 - ▶ Η βελτίωση θα έρθει μέσω της άσκησης σε κατάλληλο υλικό.

Και κάτι συναφές

Να προσπαθείς να
διαβάζεις πιο γρήγορα!!!

Οι
Έλληνες...αντιμετώπισαν...
τους Πέρσες στη... ναυμαχία
της... Σαλαμίνας...

Να μασάς και να καταπίνεις την τροφή σου
πιο γρήγορα!!!

Η ανάγνωση και η κατανόηση κειμένων

- ▶ Παράγοντες που συμβάλλουν στην κατανόηση ενός κειμένου
- ▶ Η φύση του κειμένου
 - ▶ Λεξιλόγιο
 - ▶ Συντακτική δομή
 - ▶ Θεματικό περιεχόμενο
 - ▶ Ο τίτλος του κειμένου
 - ▶ Η παρουσία εικόνας & σχεδίου
 - ▶ Ο τρόπος ανάπτυξης του περιεχομένου

Στρατηγικές διδασκαλίας

I

Ο Ξέρξης έχοντας χάσει πολλούς στρατιώτες, πέρασε το στενό των Θερμοπυλών και συνέχισε το δρόμο προς την Αθήνα. Η πόλη όμως ήταν άδεια. Οι κάτοικοί της την είχαν εγκαταλείψει. Τα γυναικόπαιδα και οι ηλικιωμένοι είχαν μεταφερθεί για μεγαλύτερη ασφάλεια στα γύρω νησιά, ενώ οι άντρες είχαν μπει στα καράβια έτοιμοι για νέα σύγκρουση.

Στο μεταξύ οι Πελοποννήσιοι ύψωσαν τείχος στον Ισθμό, για να εμποδίσουν τους Πέρσες να μπουν στην Πελοπόννησο. Εκεί διαφώνησαν οι αρχηγοί του στόλου. Ο Σπαρτιάτης Ευρυβιάδης πίστευε πως ήταν καλύτερο ο ελληνικός στόλος να εμποδίσει τους Πέρσες να κάνουν απόβαση στην Πελοπόννησο. Αντίθετα ο Αθηναίος Θεμιστοκλής υποστήριζε ότι η απόκρουση του περσικού στόλου πρέπει να γίνει στο στενό της Σαλαμίνας. Στο μικρό αυτό χώρο οι Πέρσες δε θα μπορούσαν να παρατάξουν όλο το στόλο τους. Τα ελληνικά, εξάλλου, πλοία (τριήρεις), θα μπορούσαν να κινηθούν πιο εύκολα. Έτσι και έγινε. Οι Σπαρτιάτες υποχώρησαν και δέχτηκαν τη γνώμη του Θεμιστοκλή.

Ο μαθητής διαβάζει το κείμενο και προσπαθεί να υπογραμμίσει τις φράσεις που δίνουν απάντηση στα ερωτήματα:

Πού;

Πότε;

Ποιοι;

Τι έκαναν;

Για ποιο σκοπό;

Πώς το έκαναν;

Ποια ήταν τα αποτελέσματα;

Ο Ξέρξης έχοντας χάσει πολλούς στρατιώτες, πέρασε το στενό των Θερμοπυλών και συνέχισε το δρόμο προς την Αθήνα. Η πόλη όμως ήταν άδεια. Οι κάτοικοί της την είχαν εγκαταλείψει. Τα γυναικόπαιδα και οι ηλικιωμένοι είχαν μεταφερθεί για μεγαλύτερη ασφάλεια στα γύρω νησιά, ενώ οι άντρες είχαν μπει στα καράβια έτοιμοι για νέα σύγκρουση.

Στο μεταξύ οι Πελοποννήσιοι ύψωσαν τείχος στον Ισθμό, για να εμποδίσουν τους Πέρσες να μπουν στην Πελοπόννησο. Εκεί διαφώνησαν οι αρχηγοί του στόλου. Ο Σπαρτιάτης Ευρυβιάδης πίστευε πως ήταν καλύτερο ο ελληνικός στόλος να εμποδίσει τους Πέρσες να κάνουν απόβαση στην Πελοπόννησο. Αντίθετα ο Αθηναίος Θεμιστοκλής υποστήριζε ότι η απόκρουση του περσικού στόλου πρέπει να γίνει στο στενό της Σαλαμίνας. Στο μικρό αυτό χώρο οι Πέρσες δε θα μπορούσαν να παρατάξουν όλο το στόλο τους. Τα ελληνικά, εξάλλου, πλοία (τριήρεις), θα μπορούσαν να κινηθούν πιο εύκολα. Έτσι και έγινε. Οι Σπαρτιάτες υποχώρησαν και δέχτηκαν τη γνώμη του Θεμιστοκλή.

Πού; → στο Ισθμό

Πότε; → μετά τις Θερμοπύλες

Ποιοι; → Πελοποννήσιοι, Αθηναίοι

Τι έκαναν; → διαφώνησαν

Για ποιο σκοπό; → πού να πολεμήσουν

Πώς το έκαναν; → Πολέμησαν στη Σαλαμίνα

Ποια ήταν τα αποτελέσματα; → Νίκησαν

Στη συνέχεια τους ζητάμε να βρουν μέσα στο κείμενο:

Πού το λέει;

Πώς το λέει;

Τους ζητάμε να μετατρέψουν τις φράσεις σε ερωτήματα

Π.χ.

- Πότε πήγε ο Ξέρξης στην Αθήνα;
- Πού ήταν συγκεντρωμένοι οι Έλληνες;
- Γιατί διαφωνούσαν οι Πελοποννήσιοι και οι Αθηναίοι;

Στρατηγικές διδασκαλίας

II

Ο Ξέρξης, μετά την ήττα στη Σαλαμίνα, αναχώρησε βιαστικά για την πατρίδα του. Δεν εγκατέλειψε όμως το σχέδιό του να υποδουλώσει την Ελλάδα. Για το λόγο αυτό άφησε πίσω το γαμπρό του Μαρδόνιο με αρκετές χιλιάδες στρατό. Ο Μαρδόνιος, επειδή ερχόταν ο χειμώνας, έφυγε από την Αττική και πήγε στη Θεσσαλία. Εκεί ήταν πιο εύκολο να βρει τροφή για το στρατό και το ιππικό του. Στο διάστημα αυτό ετοίμαζε τα σχέδιά του. Έστειλε μάλιστα αγγελιαφόρους στην Αθήνα και ζήτησε συμμαχία. Οι Αθηναίοι όμως δε δέχτηκαν τις προτάσεις του.

Στρατηγική Δ.Ε.Κ.Α.Π.Α.

Διαβάζω διερευνητικά

Ερωτώ & απαντώ

Κάνω περίληψη

Αποσαφηνίζω

Προβλέπω

Αποδίδω το νόημα

Ζητάμε από το μαθητή να διαβάσει το κείμενο παράγραφο- παράγραφο.

Για κάθε παράγραφο:

- Διατυπώνει μια ερώτηση και δίνει την απάντηση
- Κάνει περίληψη
- Διευκρινίζει λέξεις
- Προβλέπει το θέμα της επόμενης παραγράφου.
- Αποδίδει το νόημα της παραγράφου με δικά του λόγια.

- ▶ Σμφμόωα με μια έυρενα στο Πμανιψηητετο του Κμτρπιαιζ, δεν πεαιζι ρλόο με τι σριεά ενίαι τοθοπεμετενα τα γταμαμρά μσέα σε μια λξηέ, ακρί το πώτρο και το ταελείτυο γάμρμα να ενιαί στη στωσή θσέη. Τα υλοπιόπα μροπούν να ενίαι σε τχίυεας θιέεσς και να μροπετίε να τις δαβαιάεστε χρωίς πλβημόρα. Ατυό γνίταιει γαιτί ο απρώνθονις εκέγλφοας δεν δαεβζιάι γάμρμα γάμρμα κθάε λξηέ αλλά τη λξηέ σαν σνύλοο.

- ▶ Σύμφωνα με μια έρνεα Αγγικλού πανεπισμίτηου, δεν έχει σημασία με πιοά σειρά είναι γραμμένα τα γράμματα σε μια λέξη, αλλά το μόνο σηματοκιο είναι το πρώτο και το τελευαίο γράμμα της λέξης να είναι στη σωτή θέση. Τα υπόπλοια γράμματα μπροεί να βρίκσοτναι σε εντλεώς διαφορετικές θέεις και παλόρα αυτά, να μποείρτε να διαβάεστε το κείνεμο χωρίς πρόβηλμα. Δεν διαζάβυομε μια λέξη βλέοποντας ένα ένα τα γράμματα, αλλά τη λέξη σαν σύλονο.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

